

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Femte Afdeling)

27. september 2018*

»Forbrugerbeskyttelse – gennemførelsesforordning (EU) 2016/1056 – gennemførelsesforordning om forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstoffet »glyphosat« – forordning (EF) nr. 1367/2006 – anmodning om intern prøvelse – artikel 2, stk. 1, litra g), og artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 – individuel foranstaltning – Århuskonventionen«

I sag T-12/17,

Mellifera eV, Vereinigung für wesensgemäße Bienenhaltung, Rosenfeld (Tyskland), ved advokat A. Willand,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved G. Gattinara og C. Hermes, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse Ares(2016) 6306335 af 8. november 2016 om afslag på anmodningen om intern prøvelse på grundlag af artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006 af 6. september 2006 om anvendelse af Århuskonventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Fællesskabets institutioner og organer (EUT 2006, L 264, s. 13), af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1056 af 29. juni 2016 om ændring af gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstoffet glyphosat (EUT 2016, L 173, s. 52),

har

RETTEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, D. Gratsias, og dommerne A. Dittrich og P.G. Xuereb (refererende dommer),

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

* Processprog: tysk.

Dom

Tvistens baggrund

- 1 Sagsøgeren, Mellifera eV, Vereinigung für wesensgemäße Bienenhaltung, er en nonprofitorganisation, der er registreret i Tyskland, og som arbejder for biers bevarelse og fremme.

Om godkendelse af aktivstoffet »glyphosat« og forlængelse af godkendelsesperioden

- 2 Med Kommissionens direktiv 2001/99/EF af 20. november 2001 om ændring af bilag I til Rådets direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler med henblik på optagelse af glyphosat og thifensulfuron-methyl som aktive stoffer (EFT 2001, L 304, s. 14) blev aktivstoffet »glyphosat« optaget i bilag I til Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler (EFT 1991, L 230, s. 1) og blev således godkendt i henhold til dette sidstnævnte direktiv med virkning fra den 1. juli 2002.
- 3 Direktiv 91/414 blev ophævet med virkning fra den 14. juni 2011 og på betingelse af visse overgangsforanstaltninger ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF (EUT 2009, L 309, s. 1).
- 4 Artikel 78, stk. 3, i forordning nr. 1107/2009 fastsatte vedtagelsen af en forordning, der indeholder listen over de aktivstoffer, der er optaget i bilag I til direktiv 91/414, idet disse stoffer blev betragtet som godkendt i henhold til forordning nr. 1107/2009.
- 5 Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af [forordning nr. 1107/2009] for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer (EUT 2011, L 153, s. 1) vedtog den liste, der er omhandlet i artikel 78, stk. 3, i forordning nr. 1107/2009.
- 6 Glyphosat var anført på denne liste med en udløbsdato for godkendelsesperioden den 31. december 2015.
- 7 En ansøgning om forlængelse af denne godkendelse blev indgivet inden for den fastsatte frist.
- 8 Artikel 17 forordning nr. 1107/2009 med overskriften »Forlængelse af godkendelsesperioden indtil procedures afslutning« bestemmer følgende i første afsnit:

»Såfremt det af årsager, som ansøgeren ikke har indflydelse på, må konstateres, at godkendelsen kan forventes at ville udløbe, inden der er truffet beslutning om at forny den, vedtages der en afgørelse efter forskriftsproceduren i artikel 79, stk. 3, hvorved udløbet af godkendelsesperioden for den pågældende ansøger udskydes længe nok til, at ansøgningen kan behandles.«
- 9 Med Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1885 af 20. oktober 2015 om ændring af gennemførelsesforordning nr. 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioderne for aktivstofferne [...] glyphosat [...] (EUT 2015, L 276, s. 48), som blev vedtaget på grundlag af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009, forlængede Europa-Kommissionen godkendelsesperioden for glyphosat til den 30. juni 2016 med den begrundelse, at vurderingen af stoffet var blevet forsinket af årsager, som ansøgeren ikke har indflydelse på.
- 10 Under drøftelserne den 18. og 19. maj 2016 i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder fandt et antal medlemsstater, at det var hensigtsmæssigt at anmode om en udtalelse fra Udvalget for Risikovurdering under Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) om harmoniseret klassificering af

glyphosat for så vidt angår glyphosats carcinogenicitet, inden der træffes afgørelse om fornyelse af godkendelsen, fordi en sådan udtalelse kunne være relevant for godkendelsen på grundlag af kriterierne i forordning nr. 1107/2009. Kommissionen imødekom dette forslag.

- 11 Henset til den tid, det tager at behandle sagsakterne vedrørende ECHA's harmoniserede klassificering, fandt Kommissionen, at den gældende godkendelse for glyphosat ville udløbe, inden der ville kunne træffes en afgørelse om fornyelse heraf. Kommissionen anså det derfor for nødvendigt at forlænge godkendelsen af glyphosat.
- 12 Ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1056 af 29. juni 2016 om ændring af gennemførelsesforordning nr. 540/2011 for så vidt angår forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstoffet glyphosat (EUT 2016, L 173, s. 52) forlængede Kommissionen for anden gang godkendelsesperioden for glyphosat på grundlag af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009 med angivelse af en ny udløbsdato, nemlig »seks måneder efter Kommissionens modtagelse af udtalelsen fra [ECHA's] Udvalg for Risikovurdering, dog senest den 31. december 2017«.

Anmodningen om intern prøvelse

- 13 Den 11. august 2016 indgav sagsøgeren en anmodning til Kommissionen om intern prøvelse af gennemførelsesforordning 2016/1056 på grundlag af artikel 10, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006 af 6. september 2006 om anvendelse af Århuskonventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Fællesskabets institutioner og organer (EUT 2006, L 264, s. 13).
- 14 Ved afgørelse Ares(2016) 6306335 af 8. november 2016 (herefter »den anfægtede afgørelse«) afviste Kommissionen anmodningen om intern prøvelse med den begrundelse, at den retsakt, som anmodningen omhandler, ikke udgør en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006, dvs. en individuel foranstaltning. I denne henseende har Kommissionen bl.a. forklaret, at bestemmelserne i gennemførelsesforordning 2016/1056 fandt anvendelse på samtlige erhvervsdrivende, der producerede eller markedsførte plantebeskyttelsesmidler, der indeholder glyphosat.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 15 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 11. januar 2017 har sagsøgeren anlagt nærværende søgsmål.
- 16 Svarkriftet blev indleveret til Rettens Justitskontor den 27. marts 2017.
- 17 Replikken og duplikken er blevet indgivet til Rettens Justitskontor henholdsvis den 10. maj og den 26. juni 2017.
- 18 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
 - Den anfægtede afgørelse annulleres.
 - Kommissionen pålægges at træffe en ny afgørelse vedrørende sagsøgerens anmodning om intern prøvelse af gennemførelsesforordning 2016/1056.
 - Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

- 19 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse for så vidt angår annullationspåstanden og afvisning for så vidt angår påbuddet.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 20 Den 29. august 2017 fremsatte sagsøgeren en begæring om, at sagen i medfør af artikel 67, stk. 2, i Rettens procesreglement behandles forud for andre sager. Ved afgørelse af 6. september 2017 gav formanden for Rettens Femte Afdeling afslag på begæringen om, at sagen behandles forud for andre.
- 21 Ved skrivelse fra Rettens Justitskontor af 19. december 2017 opfordrede Retten parterne til at tage stilling til de konsekvenser, som en fornyelse af godkendelsen af glyphosat for en periode på fem år ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/2324 af 12. december 2017 om fornyelse af godkendelsen af aktivstoffet glyphosat, jf. [forordning nr. 1107/2009], og om ændring af bilaget til [gennemførelsesforordning nr. 540/2011] (EUT 2017, L 333, s. 10) ville have i forhold til nærværende søgsmål og navnlig sagsøgerens søgsmålsinteresse.
- 22 Sagsøgeren og Kommissionen indgav deres besvarelser af dette spørgsmål til Rettens Justitskontor den 17. januar 2018.

Retlige bemærkninger

- 23 I henhold til artikel 106, stk. 3, i Rettens procesreglement kan Retten under henvisning til, at ingen af parterne har anmodet om afholdelse af et retsmøde inden for fristen på tre uger efter, at det er forkyndt for parterne, at retsforhandlingernes skriftlige del er afsluttet, beslutte at træffe afgørelse, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del. Retten finder i den foreliggende sag, at sagerne er tilstrækkelig oplyst af processkrifterne, og har besluttet at træffe afgørelse, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, da der ikke er indgivet en sådan anmodning.

Søgsmålsinteressen

- 24 Det fremgår af fast retspraksis, at et annulationssøgsmål anlagt af en fysisk eller juridisk person kun kan antages til behandling, såfremt sagsøgeren har en retlig interesse i, at den anfægtede retsakt annulleres (dom af 10.12.2010, Ryanair mod Kommissionen, T-494/08 – T-500/08 og T-509/08, EU:T:2010:511, præmis 41, samt kendelse af 9.11.2011, ClientEarth m.fl. mod Kommissionen, T-120/10, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:646, præmis 46, og af 30.4.2015, EEB mod Kommissionen, T-250/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:274, præmis 14).
- 25 Sagsøgerens søgsmålsinteresse skal med hensyn til sagsgenstanden foreligge på tidspunktet for indgivelsen af søgsmålet, der i modsat fald afvises, og den skal bestå indtil retsafgørelsen, idet det i modsat fald findes ufornuddent at træffe afgørelse, hvilket forudsætter, at søgsmålet med sit resultat kan bibringe den part, som har indledt det, en fordel (dom af 10.12.2010, Ryanair mod Kommissionen, T-494/08 – T-500/08 og T-509/08, EU:T:2010:511, præmis 42 og 43, samt kendelse af 9.11.2011, ClientEarth m.fl. mod Kommissionen, T-120/10, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:646, præmis 47 og 49, og af 30.4.2015, EEB mod Kommissionen, T-250/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:274, præmis 15 og 17).
- 26 Kommissionen har i sit svar på Rettens spørgsmål i denne henseende gjort gældende, at ikrafttrædelsen af gennemførelsesforordning 2017/2324 har frataget sagsøgeren en søgsmålsinteresse for så vidt angår sagsøgerens påstand om annulation af den anfægtede afgørelse, idet det allerede er åbenbart, at påbuddet skal afvises. Ifølge Kommissionen ville en sådan annulation ikke længere kunne bibringe sagsøgeren en fordel. Såfremt Retten annullerede den anfægtede afgørelse, ville Kommissionen ganske

vist være nødt til at træffe en ny afgørelse vedrørende den anmodning om intern prøvelse af gennemførelsesforordning 2016/1056, som sagsøgeren har fremsat, under overholdelse af den retlige vurdering, som Retten har foretaget. Den interne prøvelse af indholdet af gennemførelsesforordning 2016/1056 ville imidlertid ikke længere kunne bibringe sagsøgeren en fordel, eftersom det eneste formål med denne forordning var at forlænge godkendelsesperioden for glyphosat i tilstrækkeligt omfang med henblik på at muliggøre behandlingen af ansøgningen om fornyelse af godkendelsen. Idet gennemførelsesforordning 2017/2324 i mellemtiden har fornyet godkendelsen af glyphosat for perioden mellem den 16. december 2017 og den 15. december 2022, har den interne prøvelse af gennemførelsesforordning 2016/1056 mistet sin genstand.

- 27 I sine bemærkninger som svar på Rettens spørgsmål har sagsøgeren anført, at sagsøgerens søgsmålsinteresse ikke er ophørt. I denne henseende har sagsøgeren gjort gældende, at prøvelsen af gennemførelsesforordning 2016/1056 fortsat er mulig. Sagsøgeren har desuden anført, at den omstændighed, at den omhandlede retsakt fortsat består og afføder retsvirkninger, ikke er en forudsætning for prøvelsen i henhold til artikel 10 i forordning nr. 1367/2006. Sagsøgeren har endelig henvist til risikoen for, at den hævdede ulovlighed i nærværende søgsmål vil gentage sig fremover.
- 28 I denne forbindelse bemærkes, at det følger af retspraksis, at en sagsøger bevarer en interesse i, at en retsakt udstedt af en EU-institution annulleres for at gøre det muligt at forhindre, at den ulovlighed, som retsaktens angiveligt er behæftet med, gentager sig fremover. En sådan søgsmålsinteresse følger af artikel 266, stk. 1, TEUF, hvorefter den institution, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, har pligt til at gennemføre de til dommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger. Søgsmålsinteressen kan imidlertid kun bestå, såfremt den påståede ulovlighed vil kunne gentage sig fremover uafhængigt af de omstændigheder i sagen, som har givet anledning til sagsøgerens søgsmål (dom af 7.6.2007, Wunenburger mod Kommissionen, C-362/05 P, EU:C:2007:322, præmis 50-52, og af 22.3.2018, De Capitani mod Parlamentet, T-540/15, EU:T:2018:167, præmis 32).
- 29 Dette er tilfældet i den foreliggende sag, eftersom den af sagsøgeren påståede ulovlighed beror på en fortolkning af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med nævnte forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), som Kommissionen højst sandsynligt vil påberåbe sig i forbindelse med en ny anmodning om intern prøvelse af en forvaltningsakt i henhold til miljølovgivningen.
- 30 I denne henseende skal det for det første bemærkes, at sagsøgeren har anført, at i henhold til sit vedtægtsmæssige formål og sine målsætninger ville sagsøgeren i fremtiden fremsætte anmodninger om intern prøvelse, såfremt Kommissionen traf tvivlsomme beslutninger vedrørende godkendelsen af glyphosat eller andre aktivstoffer. Sagsøgeren har derfor i sit svar på Rettens spørgsmål om konsekvenserne af fornyelsen af godkendelsen af glyphosat ved gennemførelsesforordning 2017/2324 anført, at sagsøgeren ville kræve en intern prøvelse af denne forordning senest den 26. januar 2018.
- 31 For det andet fremgår det af Kommissionens bemærkninger, at den er af den opfattelse, at en forordning om forlængelse af godkendelsen af et aktivstof i henhold til artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009 såvel som en forordning om den oprindelige godkendelse af et sådant stof i henhold til forordningens artikel 13, stk. 2, og som en forordning om fornyelse af godkendelsen i henhold til samme forordnings artikel 20 afføder retsvirkninger for persongrupper, der er defineret generelt og abstrakt, og udgør derfor en almengyldig retsakt og ikke en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g). Det følger heraf, at det er sandsynligt, at Kommissionen vil gentage denne fortolkning i forbindelse med en anmodning om intern prøvelse af en forordning om den oprindelige godkendelse af et aktivstof eller en forordning om fornyelse af godkendelsen af et aktivstof, såsom gennemførelsesforordning 2017/2324.
- 32 I lyset af det ovenstående skal det konkluderes, at sagsøgeren har bevaret sin retlige interesse i annullation af den anfægtede afgørelse, uden at det er nødvendigt at prøve de andre argumenter, som sagsøgeren har fremført i denne henseende.

Formaliteten

- 33 Med sin anden påstand har sagsøgeren anmodet Retten om at tilpligte Kommissionen at træffe afgørelse vedrørende realiteten om sagsøgerens anmodning om intern prøvelse. Med denne påstand har sagsøgeren således i det væsentlige anmodet Retten om at udstede et påbud til Kommissionen. Det følger imidlertid af fast retspraksis, at den kompetence, som Unionens retsinstanser råder over i annulationssøgsmål, begrænser sig til en prøvelse af den anfægtede retsakts lovlighed, og at det ikke tilkommer Retten under udøvelsen af dens kompetence at meddele EU-institutionerne påbud. Det tilkommer således den berørte institution i henhold til artikel 266 TEUF at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af en dom om annullation (jf. i denne retning kendelse af 12.3.2014, PAN Europe mod Kommissionen, T-192/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:152, præmis 15 og den deri nævnte retspraksis).
- 34 Heraf følger, at det er åbenbart, at den anden påstand skal afvises.
- 35 Denne konklusion anfægtes ikke af de argumenter, som sagsøgeren har fremført i replikken, hvori sagsøgeren samtidig med at erkende, at ifølge Unionens retsinstansers gældende praksis kan sagsøgerens anden påstand ikke antages til realitetsbehandling, imidlertid har gjort gældende, at dette ville have den konsekvens, at den effektive udøvelse af sagsøgerens ret til en intern prøvelse og til en effektiv domstolsbeskyttelse risikerer at blive forsinket på en måde, der er uacceptabel, og i sidste ende umuliggjort. Ifølge sagsøgeren kan det derfor være hensigtsmæssigt af hensyn til en effektiv anvendelse af forordning nr. 1367/2006 og for at sikre sine rettigheder, at realitetsbehandlingen af sagsøgerens klagepunkter mod gennemførelsesforordning 2016/1056 bliver genstanden for nærværende retssag ved Retten. Dette argument skal imidlertid forkastes. Idet ansøgeren gives ret til at indbringe sager for Den Europæiske Unions Domstol, omhandler artikel 12 i forordning nr. 1367/2006 således kun den afgørelse, som Kommissionen har vedtaget som svar på anmodningen om intern prøvelse. I modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, bekræfter dom af 15. december 2016, Testbiotech m.fl. mod Kommissionen (T-177/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:736), som sagsøgeren har påberåbt sig i denne henseende, at selv om det ligger i naturen af en anmodning om intern prøvelse af en administrativ forvaltningsakt, at den anmodende part anfægter lovligheden eller gyldigheden af den omhandlede retsakt, betyder dette ikke, at sagsøgeren er berettiget til at fremsætte argumenter, der direkte anfægter lovligheden eller gyldigheden af den omhandlede retsakt (dom af 15.12.2016, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, T-177/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:736, præmis 56).
- 36 Sagsøgeren har i replikken anført, at foreningen agtede at anmode Retten om at pålægge foreløbige foranstaltninger i henhold til sagsøgerens anden påstand på grundlag af artikel 279 TEUF. I denne forbindelse er det tilstrækkeligt at bemærke, der ikke er blevet nedlagt påstand for Retten i denne henseende.

Anmodningen om foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse

- 37 I replikken har sagsøgeren anmodet Retten om at opfordre Kommissionen til inden for rammerne af en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse i henhold til artikel 89, stk. 2, litra b), og stk. 3, litra b), i Rettens procesreglement at træffe afgørelse om sagsøgerens anmodning om intern prøvelse eller i det mindste tage stilling til dette punkt.
- 38 Denne anmodning skal afvises fra realitetsbehandling.
- 39 Som Kommissionen med rette har anført, kan sagsøgeren således ikke ved hjælp af en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse omgå retsprincippet om, at Unionens retsinstanser ikke kan meddele påbud til Unionens institutioner.

Realiteten

40 Til støtte for søgsmålet har sagsøgeren fremsat et enkelt anbringende vedrørende tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), og af konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, undertegnet i Århus den 25. juni 1998 (herefter »Århuskonventionen«).

41 Stævningens eneste anbringende består i det væsentlige af to led, hvoraf det første vedrører tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), og det andet led vedrører tilsidesættelse af Århuskonventionen.

Det første led vedrørende tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g)

42 Sagsøgeren har gjort gældende, at gennemførelsesforordning 2016/1056 er en individuel foranstaltning som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006, og som derfor kan gøres til genstand for en anmodning om intern prøvelse i henhold til forordningens artikel 10, stk. 1.

43 Sagsøgeren har i denne henseende anført, at det er nødvendigt at skelne mellem individuelle foranstaltninger og generelle foranstaltninger, idet de sidstnævnte er foranstaltninger, der finder anvendelse på objektivt bestemte situationer, og som indebærer retsvirkninger for abstrakt og generelt fastlagte persongrupper.

44 Sagsøgeren har gjort gældende, at forlængelsen af godkendelsesperioden for et aktivstof i henhold til artikel 17 forordning nr. 1107/2009 er en del af en godkendelsesprocedure, hvorunder der træffes afgørelse om ansøgningen om fornyelse af godkendelsen af det omhandlede stof. Denne forlængelse af godkendelsesperioden vil have retsvirkning i forhold til ansøgeren, som således vil kunne fortsætte markedsføringen af det pågældende stof. Ifølge sagsøgeren taler den omstændighed, at gennemførelsesforordning 2016/1056 blev vedtaget inden for rammerne af en godkendelsesprocedure angående en individuel ansøgning, i lyset af retspraksis til fordel for den konklusion, at denne gennemførelsesforordning har karakter af en individuel foranstaltning.

45 Ifølge sagsøgeren adskiller disse karakteristika godkendelsen af et aktivstof på grundlag af forordning nr. 1107/2009 fra en forordning, der fastsætter maksimalgrænseværdierne for restkoncentrationer af visse produkter på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (EUT 2005, L 70, s. 1). Fastsættelsen af sådanne maksimalgrænseværdier henvender sig til enhver person, der markedsfører eller forarbejder sådanne produkter. Forlængelsen af godkendelsesperioden for et aktivstof i henhold til artikel 17 forordning nr. 1107/2009 henvender sig derimod alene til ansøgeren og den nuværende indehaver af godkendelsen.

46 Sagsøgeren har anerkendt, at godkendelsen af et aktivstof også har fordele for potentielle producenter af de omhandlede plantebeskyttelsesmidler og for andre erhvervsdrivende. Ifølge sagsøgeren drejer det sig i dette tilfælde imidlertid om en typisk situation om tilladelse til markedsføring af et produkt, som er udstedt til en virksomhed, men som indirekte giver fordele til andre brugere af produktet, der kan anvende det til de formål, hvortil det er godkendt. Den omstændighed, at godkendelsen af et produkt, der henvender sig til en bestemt indehaver af en godkendelse, efterfølgende er til fordel for et stort antal erhvervsdrivende, ændrer imidlertid ikke på den omstændighed, at godkendelsen i sig selv udgør en individuel foranstaltning.

- 47 Sagsøgeren har ligeledes gjort gældende, at andre fordele af godkendelsen, navnlig for så vidt angår markedsføringen og anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder dette aktivstof, ikke følger af godkendelsen af aktivstoffet, men af de bestemmelser, der regulerer området, bl.a. forordning nr. 1107/2009.
- 48 Ifølge sagsøgeren er godkendelsen af et aktivstof i henhold til forordning nr. 1107/2009 sammenlignelig med en markedsføringstilladelse for genetisk modificerede organismer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer (EUT 2003, L 268, s. 1), senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 298/2008 af 11. marts 2008 (EUT 2008, L 97, s. 64), der udgør en individuel foranstaltning som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006.
- 49 I replikken har sagsøgeren gjort gældende, at gennemførelsesforordning 2016/1056 alene udgør en foreløbig afgørelse, der er udstedt i forbindelse med fornyelsesprocessen, som har til formål at beskytte de individuelle rettigheder for ansøgeren om fornyelse. Ifølge selve ordlyden af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009 vil der i dette tilfælde være tale om en afgørelse, der er truffet i en konkret sag, og som har til formål at afføde retsvirkninger i forhold til ansøgeren, og som vedrører behandlingen af vedkommendes ansøgning om fornyelse.
- 50 Sagsøgeren har i øvrigt anført, at godkendelsen af et aktivstof ikke udgør en abstrakt og generel lovgivning, da den ikke fastsætter krav, som det pågældende stof skal opfylde, men tillader dette stof. Der er tværtimod tale om en typisk gennemførelsesretsakt, dvs. et tilfælde af anvendelse af kravene i artikel 4 ff. i forordning nr. 1107/2009 på en konkret sag.
- 51 Endelig har sagsøgeren gjort gældende, at godkendelsen af aktivstoffet er en forudgående etape og en del af godkendelsen af plantebeskyttelsesmidlet. Der er desuden ingen grund til at antage, at selv om godkendelsen af et plantebeskyttelsesmiddel er en forvaltningsakt, udgør godkendelsen af aktivstoffet, der er indeholdt i denne godkendelse, for sit vedkommende en generel foranstaltning. Det er kun på grund af den kompetencefordeling mellem Unionen og medlemsstaterne, der følger af de materielle betragtninger, at EU-lovgiver i forordning nr. 1107/2009 har opdelt godkendelsesproceduren i flere etaper.
- 52 Kommissionen har bestridt disse argumenter.
- 53 Det skal indledningsvis bemærkes, at det fremgår af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), at enhver ikke-statslig organisation, der opfylder kriterierne i samme forordnings artikel 11, kan indgive anmodning om intern prøvelse til den EU-institution eller det EU-organ, som har udstedt en forvaltningsakt i henhold til miljølovgivningen. Kommissionen har ikke bestridt, at sagsøgeren er en ikke-statslig organisation, der opfylder kriterierne i artikel 11 i forordning nr. 1367/2006. Den har heller ikke bestridt, at gennemførelsesforordning 2016/1056, som var omfattet af sagsøgerens anmodning om intern prøvelse, udgør en retsakt vedtaget i henhold til miljølovgivningen.
- 54 Derimod er de to parter uenige om, hvorvidt gennemførelsesforordning 2016/1056 skal anses for at være en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006. Ifølge denne bestemmelse er en forvaltningsakt en individuel foranstaltning. Det er derfor nødvendigt at undersøge, om gennemførelsesforordning 2016/1056 har en individuel rækkevidde, eller om der er tale om en generel foranstaltning.
- 55 Det skal i denne henseende bemærkes, at ifølge retspraksis bør Unionens retsinstanser med henblik på at fastslå rækkevidden af en retsakt ikke stille sig tilfreds med den officielle benævnelse af en retsakt, men skal i første omgang tage hensyn til dens formål og indhold (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.12.1962, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes m.fl. mod Rådet, 16/62

og 17/62, EU:C:1962:47, s. 359, på s. 362). En foranstaltning anses for at være generel, når den finder anvendelse på objektivt bestemte situationer og har retsvirkninger for generelt og abstrakt fastlagte persongrupper (dom af 21.11.1989, *Usines coopératives de déshydratation du Vexin m.fl. mod Kommissionen*, C-244/88, EU:C:1989:588, præmis 13, og af 15.1.2002, *Libéros mod Kommissionen*, C-171/00 P, EU:C:2002:17, præmis 28).

- 56 I det foreliggende tilfælde bemærkes, at gennemførelsesforordning 2016/1056 blev vedtaget på grundlag af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009. Det følger af denne bestemmelse, at den i bestemmelsen fastsatte foranstaltning er truffet inden for rammerne af en procedure for fornyelse af godkendelsen af et aktivstof. I henhold til artikel 15, stk. 1, i forordning nr. 1107/2009 skal ansøgningen om fornyelse indgives af producenten af det omhandlede aktivstof. Det skal desuden bemærkes, at i henhold til artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009 vedtages en foranstaltning om at udskyde udløbet af godkendelsesperioden »for den pågældende ansøger«, såfremt det af årsager, som »ansøgeren ikke har indflydelse på«, må konstateres, at godkendelsen kan forventes at ville udløbe, inden der er truffet beslutning om at forny den. Det fremgår således af selve ordlyden af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009, at den i denne bestemmelse fastsatte foranstaltning tilsigter at beskytte interesserne for ansøgeren om fornyelse af godkendelsen af aktivstoffet, hvilket Kommissionen i øvrigt har erkendt i duplikken. Den omstændighed, at en sådan foranstaltning træffes, uden at det er nødvendigt, at ansøgeren om fornyelse indgiver en anmodning herom, kan ikke ændre på denne konklusion.
- 57 Det bør dog præciseres, at formålet med og indholdet af den foranstaltning, der er fastsat i artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009, ikke er begrænset til at yde beskyttelse til den, der ansøger om fornyelse af godkendelsen af aktivstoffet mod risikoen for, at den omhandlede fornyelsesproces forsinkes af årsager, som den nævnte ansøger ikke har indflydelse på.
- 58 En gennemførelsesforordning, der er vedtaget på grundlag af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009, forlænger således godkendelsen af det pågældende aktivstof i en vis periode. Denne foranstaltning har således de samme virkninger som en gennemførelsesforordning om den oprindelige godkendelse af et sådant stof i henhold til nævnte forordnings artikel 13, stk. 2, eller en forordning om fornyelse af godkendelsen i henhold til forordningens artikel 20.
- 59 I denne henseende skal det bemærkes, at forordning nr. 1107/2009 skelner mellem procedurerne for godkendelse og fornyelse af godkendelsen af et aktivstof, som er omfattet af bestemmelserne i forordningens kapitel II (artikel 4-27) på den ene side, og godkendelsesproceduren for plantebeskyttelsesmidler, der indeholder et aktivstof, som er reguleret af bestemmelserne i forordningens kapitel III (artikel 28-57) på den anden side. Det fremgår af artikel 28, stk. 1, i forordning nr. 1107/2009, at et plantebeskyttelsesmiddel i princippet ikke må bringes i omsætning eller anvendes, medmindre det er godkendt i den pågældende medlemsstat i overensstemmelse med forordning nr. 1107/2009. Det fremgår endvidere af artikel 29, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1107/2009, at et plantebeskyttelsesmiddel kun kan godkendes, hvis det aktivstof, det indeholder, er blevet godkendt.
- 60 Som følge heraf afføder godkendelsen af et aktivstof på grundlag af forordning nr. 1107/2009 ikke kun retsvirkninger i forhold til den person, der har anmodet om denne godkendelse, men også enhver erhvervsdrivende, hvis aktiviteter kræver denne godkendelse, navnlig producenter af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder dette stof, og enhver kompetent offentlig myndighed, navnlig de offentlige myndigheder i medlemsstaterne, som er ansvarlige for godkendelsen af sådanne produkter, hvilket sagsøgeren i øvrigt har anerkendt i replikken.
- 61 Hvad for det første angår producenter af plantebeskyttelsesmidler kan disse efter godkendelsen af aktivstoffet anmode de kompetente nationale myndigheder om godkendelse af et plantebeskyttelsesmiddel, der indeholder nævnte aktivstof, uden at det er nødvendigt, at de har deltaget i proceduren for godkendelse af dette aktivstof.

- 62 Hvad for det andet angår de kompetente myndigheder i medlemsstaterne har Retten allerede fastslået, at godkendelsen af et aktivstof har den retlige følge, at de med forbehold for en række supplerende betingelser, der er fastsat i artikel 29 forordning nr. 1107/2009, kan godkende, at plantebeskyttelsesmidler, der indeholder dette aktivstof, markedsføres, hvis der er efterspørgsel herpå (kendelse af 28.9.2016, PAN Europe m.fl. mod Kommissionen, T-600/15, EU:T:2016:601, præmis 25).
- 63 Det må derfor konkluderes, at gennemførelsesforordning 2016/1056 finder anvendelse generelt, idet den gælder for objektivi bestemte situationer og afføder retsvirkninger for en generelt og abstrakt angivet kreds af personer (jf. i denne retning og analogt dom af 25.10.2011, Microban International og Microban (Europe) mod Kommissionen, T-262/10, EU:T:2011:623, præmis 23).
- 64 En gennemførelsesforordning om godkendelse, forlængelse af godkendelsesperioden eller fornyelse af godkendelsen af et aktivstof på grundlag af forordning nr. 1107/2009 fastsætter ganske vist ikke krav, som brugen af dette stof bør opfylde, og adskiller sig således fra en forordning om fastsættelse af maksimalgrænseværdierne for restkoncentrationer af visse produkter på grundlag af forordning nr. 396/2005, således som sagsøgeren med rette har anført. Denne forskel er imidlertid uden betydning for den generelle karakter af gennemførelsesforordning 2016/1056.
- 65 Det følger heraf, at en gennemførelsesforordning om forlængelse af godkendelsen af et aktivstof i henhold til artikel 17 i forordning nr. 1107/2009, såsom den i nærværende sag omhandlede gennemførelsesforordning 2016/1056, må betragtes som en generel foranstaltning og udgør følgelig ikke en forvaltningsakt som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra g), og artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006.
- 66 Denne konklusion drages ikke i tvivl af sagsøgerens andre argumenter.
- 67 For det første er det, som nævnt i præmis 55 ovenfor, med henblik på at fastslå rækkevidden af en retsakt ikke tilstrækkeligt blot at tage hensyn til dens officielle navn, men det bør være en prioritet at tage hensyn til dens formål og indhold. Følgelig giver den omstændighed, at artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009 henviser til en »afgørelse« om at udskyde udløbet af godkendelsesperioden, på ingen måde mulighed for at rejse tvivl om den omstændighed, at den således udpegede retsakt, henset til dens formål og indhold, udgør en generel retsakt og ikke en individuel retsakt.
- 68 Endvidere fremgår det klart af ordlyden af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009 og dens sammenhæng, at udtrykket »afgørelse« er brugt i bred forstand om en retsakt, der skaber retsvirkninger, herunder retsakter såsom gennemførelsesforordning 2016/1056.
- 69 For det andet og i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, henvender den foranstaltning, der træffes med henblik på at forlænge godkendelsesperioden for et aktivstof i henhold til artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009, sig ikke kun til ansøgeren og den nuværende indehaver af godkendelsen. Gennemførelsesforordning 2016/1056 angiver faktisk ikke, hvem den er rettet til, men begrænser sig til at fastsætte i forordningens artikel 2, at den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i alle medlemsstaterne, hvilket sagsøgeren har erkendt i replikken. Sagsøgerens argument om, at godkendelsen af et aktivstof ikke behøver at have en adressat, fordi der ikke kræves markedsføringstilladelse for så vidt angår de aktivstoffer, kan ikke rejse tvivl om den omstændighed, at godkendelsen ikke er rettet til en eller flere adressater, der er nævnt individuelt, men til kategorier af modtagere, der er defineret generelt og abstrakt, såsom bl.a. producenter af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder det pågældende stof, og de kompetente nationale myndigheder.
- 70 Idet forordning nr. 1107/2009 for det tredje klart skelner mellem procedurerne for godkendelse, forlængelse af godkendelsesperioden og forlængelse af godkendelsen for et aktivstof på den ene side og godkendelsesproceduren for plantebeskyttelsesmidler, der indeholder et sådant aktivstof (jf. præmis 59 ovenfor), på den anden side, kan godkendelsen af aktivstoffet ikke, i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, anses for en del af godkendelsen af plantebeskyttelsesmidlet.

- 71 For det fjerde bemærkes, at selv hvis sondringen i forordning nr. 1107/2009 mellem de procedurer, der er nævnt i præmis 70 ovenfor, således som sagsøgeren har hævdet, alene var resultatet af den kompetencefordeling mellem Unionen og medlemsstaterne, der følger af materielle betragtninger, er det ikke desto mindre således, at foranstaltningerne til godkendelse, forlængelse af godkendelsen eller fornyelse af godkendelse af de aktivstoffer, der blev vedtaget på grundlag af forordning nr. 1107/2009, har en generel rækkevidde.
- 72 For det femte bemærkes, i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende, at der i den foreliggende sag ikke er tale om en typisk situation om markedsføringstilladelse for et produkt, der er blevet tildelt en virksomhed, som indirekte er til gavn for andre brugere af produktet, som kan anvende dette til de formål, hvortil det blev tilladt. Som allerede anført i præmis 59 ovenfor er godkendelsen af et aktivstof ikke ensbetydende med, at et plantebeskyttelsesmiddel, der indeholder dette stof, alene af denne grund kan bringes i omsætning på markedet.
- 73 For det sjette kan virkningerne af godkendelsen af et aktivstof på grundlag af forordning nr. 1107/2009 ikke sammenlignes med virkningerne af en tilladelse til markedsføring af genetisk modificerede organismer i henhold til forordning nr. 1829/2003. En sådan godkendelse gør det i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, og artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 1829/2003 således muligt at markedsføre det pågældende produkt, mens godkendelsen af et aktivstof på grundlag af forordning nr. 1107/2009 ikke indebærer en godkendelse af plantebeskyttelsesmidler, der indeholder dette stof, idet denne godkendelse er genstand for en særskilt procedure.
- 74 For det syvende er sagsøgerens argument om, at virkningerne af godkendelsen af et aktivstof med hensyn til andre personer end den omhandlede ansøger om godkendelse følger af bestemmelserne i forordning nr. 1107/2009 og ikke af godkendelsen af aktivstoffet som sådan, baseret på en fejlagtig fortolkning af indholdet af denne godkendelse. Det er således godkendelsen af et aktivstof eller forlængelsen af godkendelsen eller fornyelsen af en sådan godkendelse, som får virkning, navnlig i forhold til producenter af plantebeskyttelsesmidler og medlemsstater. Den omstændighed, at disse virkninger er fastsat ved forordning nr. 1107/2009, kan ikke ændre på denne konklusion.
- 75 For det ottende betyder den omstændighed alene, at en foranstaltning, der er vedtaget på grundlag af artikel 17, første afsnit, i forordning nr. 1107/2009, er en del af proceduren for fornyelse af godkendelsen af et aktivstof, som er præget af deltagelsen af ansøgeren om fornyelse, ikke, at den må betragtes som en individuel foranstaltning.
- 76 Endelig bemærkes, at i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende i denne henseende, beviser den omstændighed, at godkendelsen af et aktivstof i henhold til artikel 6 i forordning nr. 1107/2009 kan underlægges betingelser og begrænsninger, ikke, at der er tale om en individuel foranstaltning, henset til retsvirkningerne af denne godkendelse, med hensyn til andre personer end ansøgeren. Artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 1107/2009, som sagsøgeren ligeledes har påberåbt sig i denne sammenhæng, begrænser sig til at fastsætte, at de i nævnte artikels stk. 1-3 fastsatte krav, som et aktivstof skal opfylde for at blive godkendt, skal anses for at være opfyldt, når det er godtgjort, at dette er tilfældet for ét eller flere repræsentative anvendelsesformål for mindst ét plantebeskyttelsesmiddel, der indeholder dette stof. Denne bestemmelse er derfor irrelevant med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt en foranstaltning om godkendelse af et aktivstof er generel eller individuel.
- 77 Henset til det ovenstående skal det eneste anbringendes første led forkastes.

Det andet led vedrørende tilsidesættelse af Århuskonventionen

- 78 Sagsøgeren har i denne forbindelse anført, at en bred definition af de retsakter, der kan gøres til genstand for en prøvelse i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, også finder anvendelse i henhold til folkeretten. Århuskonventionen, som binder Unionen direkte, fastsætter ikke, at kun individuelle afgørelser er omfattet. Det følger således af artikel 9, stk. 3, i Århuskonventionen, at med forbehold for procedurerne om prøvelse efter denne artikels stk. 1 og 2 sikrer hver part, at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, har adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger og undladelser, der er i strid med de bestemmelser i national ret, der vedrører miljøet. Forordning nr. 1367/2006 har imidlertid netop til formål at gennemføre Århuskonventionen. Proceduren for den interne prøvelse burde derfor gælde for alle foranstaltninger i henhold til Århuskonventionen. EU-retsinstansernes afvigende tilgang kan ikke opretholdes i lyset af udkastet til konklusioner og anbefalinger fra komitéen til overvågning af overholdelse af Århuskonventionen vedrørende Unionens overholdelse af denne, der blev vedtaget i forbindelse med det 53. møde i denne komité mellem den 21. og 24. juni 2016 (herefter »anbefalinger fra komitéen til overvågning af overholdelse af Århuskonventionen«).
- 79 Under alle omstændigheder ændrer den manglende direkte virkning af Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, ifølge sagsøgeren ikke den omstændighed, at artikel 10, stk. 1, og artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006 skal fortolkes i overensstemmelse med artikel 9, stk. 3, i Århuskonventionen. Artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 kan derfor ikke fortolkes så strengt for så vidt angår fortolkningen af begrebet »individuel foranstaltning«, at denne er til hinder for, at retsakter, der er vedtaget i henhold til miljølovgivningen, såsom foranstaltninger til forlængelse af godkendelsesperioden for et aktivstof, der er vedtaget på grundlag af artikel 17 forordning nr. 1107/2009, kan anfægtes.
- 80 Kommissionen har bestridt disse argumenter.
- 81 Det fremgår i det væsentlige af sagsøgerens argumenter, at denne ønsker at gøre gældende, at en anmodning om intern prøvelse i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 ligeledes bør være mulig i lyset af artikel 9, stk. 3, i Århuskonventionen, når den pågældende retsakt ikke udgør en individuel foranstaltning, men er en almengyldig retsakt.
- 82 Det bemærkes, at ifølge Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, sikrer hver kontraherende part, at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, har adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger og undladelser, der er i strid med de bestemmelser i national ret, der vedrører miljøet.
- 83 Det skal ligeledes bemærkes, at i henhold til 4. betragtning til forordning nr. 1367/2006 blev denne forordning vedtaget med henblik på anvendelse af Århuskonventionens krav på Unionens institutioner og organer. Det følger navnlig af 18. og 19. betragtning til denne forordning, at indførelsen af en procedure for intern prøvelse skal sikre en effektiv gennemførelse af Århuskonventionens artikel 9, stk. 3. Som det allerede er blevet anført, kan ikke-statslige organisationer i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), desuden kun fremsætte en anmodning om en sådan prøvelse for så vidt angår individuelle retsakter.
- 84 Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, præciserer imidlertid ikke, at den mulighed, som bestemmelsen fastsætter til at indlede administrative procedurer, kun omfatter tilfælde, hvor de omhandlede retsakter er af individuel rækkevidde.
- 85 Det fremgår imidlertid af retspraksis, at Århuskonventionens artikel 9, stk. 3, ikke finder direkte anvendelse i EU's retsorden, og den kan heller ikke påberåbes som et kriterium for lovligheden af Unionens retsakter. Det fremgår desuden af denne retspraksis, at det følger af Århuskonventionens

artikel 9, stk. 3, at de kontraherende parter til Århuskonventionen har et bredt skøn for så vidt angår fastlæggelsen af måden for gennemførelsen af »administrative eller retslige procedurer«, der er omfattet af denne bestemmelse (dom af 13.1.2015, Rådet og Kommissionen mod Stichting Natuur en Milieu et Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P og C-405/12 P, EU:C:2015:5, præmis 47-53).

- 86 Sagsøgerens argument om, at denne retspraksis ikke kan opretholdes i lyset af anbefalingerne fra komitéen til overvågning af overholdelse af Århuskonventionen, skal forkastes. Såfremt antages, at disse anbefalinger er bindende for de kontraherende parter til Århuskonventionen, er der som anført af Kommissionen under alle omstændigheder tale om et simpelt udkast, der først blev vedtaget af denne komité den 17. marts 2017, dvs. efter tidspunktet for vedtagelsen af den anfægtede afgørelse, hvilket sagsøgeren har vedgået i replikken. Det er derfor ikke nødvendigt at besvare spørgsmålet om, hvorvidt anbefalingerne fra komitéen til overvågning af overholdelse af Århuskonventionen, idet de henviser til de vejledende retningslinjer for anvendelsen af Århuskonventionen, skulle vedtages af partskonferencen i overensstemmelse med Århuskonventionens artikel 10, således som Kommissionen har gjort gældende, eller om dette ikke var nødvendigt, således som sagsøgeren har gjort gældende.
- 87 Hvad angår sagsøgerens argument om, at det ville være nødvendigt at foretage en fortolkning af artikel 10, stk. 1, og artikel 2, stk. 1, litra g), i forordning nr. 1367/2006 i overensstemmelse med folkeretten, hvilket ville have den konsekvens, at retsakter såsom foranstaltninger til forlængelse af godkendelsesperioden for et aktivstof, der er vedtaget på grundlag af artikel 17 i forordning nr. 1107/2009, skulle anses for at være omfattet af disse bestemmelser, skal det bemærkes, at en fortolkning i overensstemmelse med folkeretten af en bestemmelse i den afledte EU-ret kun er mulig, hvis bestemmelsen giver mulighed for en sådan fortolkning, og kan ikke tjene som grundlag for en fortolkning contra legem af denne bestemmelse. Eftersom det i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 alene er de »forvaltningsakte[r]«, der i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra g), er defineret som »individuel[le] foranstaltning[er]«, der kan gøres til genstand for en anmodning om intern prøvelse, er det ikke muligt at fortolke disse bestemmelser i den retning, at forvaltningsakter, der er omfattet af disse bestemmelser, kan omfatte generelle retsakter, idet en sådan fortolkning vil være contra legem (jf. i denne retning kendelse af 17.7.2015, EEB mod Kommissionen, T-565/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:559, præmis 31-33).
- 88 Henset til det ovenstående skal det eneste anbringendes andet led og følgelig dette anbringende i sin helhed forkastes.

Sagsomkostninger

- 89 Ifølge artikel 134, stk. 1, i procesreglementet pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, bør det pålægges denne at bære sine egne omkostninger og betale Kommissionens omkostninger i overensstemmelse med sidstnævntes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Femte Afdeling):

- 1) **Europa-Kommissionen frifindes.**
- 2) **Mellifera eV, Vereinigung für wesensgemäße Bienenhaltung bærer sine egne omkostninger og betaler Kommissionens omkostninger.**

Gratsias

Dittrich

Xuereb

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. september 2018.

Underskrifter